

Informacije za osobe starije od 16 godina sa određenim hroničnim bolestima, osobe starije od 65 godina i trudnice

Imam hroničnu bolest ili urođenu manu.

Imam 65 godina ili više. Trudnica sam.

COVID-19 može biti opasan za vas.

Zbog toga preporučujemo: Vakcinišite se nekom od mRNA vakcina.

Popričajte sa vašom doktorkom ili vašim doktorom o tome.

Zašto je COVID-19 opasan za mene?

COVID-19 može da ima ozbiljne, čak veoma ozbiljne posledice. Na primer, veoma otežano disanje ili upala pluća. U tom slučaju vam je potreban kiseonik i morate u bolnicu. Oporavak može dugo da traje. Ako se tok bolesti pogorša, morate da se lečite na odeljenju za intenzivnu negu. Možda će vam biti potrebno veštačko disanje. Pored toga, COVID-19 može da ošteti druge organe i mogli biste u najgorem slučaju da umrete.

U slučaju kojih hroničnih bolesti i urođenih mana Ministarstvo zdravlja (BAG) naročito preporučuje vakcinu protiv Covida-19?

Preporučujemo vakcinaciju naročito svim osobama starijim od 16 godina sa određenim oblicima sledećih hroničnih bolesti¹:

- visok krvni pritisak
- kardiovaskularne bolesti
- dijabetes
- bolesti pluća i disajnih puteva
- rak
- bolesti i terapije koje slabe imunološki sistem
- gojaznost (BMI $\geq$ 35 kg/m²)
- bubrežna insuficijencija
- ciroza jetre

Pored toga, preporučujemo vakcinaciju osobama preko 16 godina sa trizomijom 21 (Daunov sindrom).

Šta se odnosi na mene ukoliko sam trudnica ili planiram da zatrudnim?

Kod trudnica je prisutan značajno povećan rizik od teškog oblika bolesti u slučaju obolevanja od Covid-19. Pored toga, može biti značajno povećan rizik od prevremenog porođaja. Iz tog razloga je potrebno da se što je pre moguće vakcinišete ukoliko želite da zatrudnite. Već ste zatrudnili, a pre trudnoće niste primili nikakvu vakcinu? U tom slučaju preporučujemo Vam da se vakcinišete nakon 12. nedelje trudnoće (tj. nakon početka 2. trimestra trudnoće). U načelu je vakcinacija moguća i ranije u toku trudnoće.

¹Detaljnispisak bolesti možete pronaći u: *List of people at especially high risk* (PDF, 160 kB).

Ako ste trudnica ili planirate trudnoću i imate pitanja u vezi sa vakcinacijom, konsultujte se sa Vašim lekarom ili ginekologom.

Da li je vakcina efikasna i sigurna?

Za svaku vakcinu u Švajcarskoj je potrebna dozvola i preporuka. U tu svrhu vakcina mora da ispunjava visoke standarde u pogledu sigurnosti, efikasnosti i kvaliteta. Švajcarska agencija za lekove Swissmedic je precizno ispitala i odobrila vakcinu protiv COVIDA-19. Bezbedni su i efikasni - čak i kod starijih ljudi i onih sa hroničnim bolestima, kao i kod trudnica. Već je više desetina hiljada ljudi vakcinisano tokom studija mRNA vakcinom. Od odobrenja, nekoliko milijardi osoba je vakcinisano ovim vakcinama. Stručnjaci nastavljaju da prate bezbednost i efikasnost vakcina. Koristi od vakcinacije moraju jasno premašiti rizik. Tek tada se ova vakcinacija preporučuje u Švajcarskoj.

Rizik od ozbiljnih neželjenih reakcija posle vakcinacije je mnogo manji od opasnosti od ozbiljnog razvoja bolesti posle infekcije korona virusom.

Kojim osobama se preporučuje koja vakcina?

Generalno preporučujemo vakcinaciju sa mRNA vakcinom za sve osobe starije od 12 godina. Ove vakcine nude trenutno najbolju moguću zaštitu od teškog toka bolesti i mogućih posledica. Osobama mlađim od 30 godina preporučujemo da se vakcinišu vakcinom kompanije Pfizer/BioNTech. Za decu između 5 i 11 godina preporučuje se isključivo dečija vakcina kompanije Pfizer/BioNTech. Osobe starije od 18 godina koje se iz medicinskih razloga ne mogu vakcinisati mRNA vakcinama ili koje odbijaju mRNA vakcine takođe se mogu vakcinisati vektorskom vakcinom od Janssena ili Novavax proteinskom vakcinom. Oprez: Trudnice i dojilje, kao i osobe sa veoma oslabljenim imunološkim sistemom trebaju se vakcinisati mRNA vakcinom.

Ko ne bi trebalo da se vakciniše?

Vakcinaciju protiv COVIDA-19 sa mRNA vakcinom ne preporučujemo sledećim osobama:

- Osobe sa ozbiljnom potvrđenom alergijom na neki sastojak vakcine, pre svega polietilen glikol (PEG) ili

trometamin (TRIS). Postoje i druge vrste vakcina. Posavetujte se sa alergologom².

- Deca ispod 5godina. Još uvek ne postoje dovoljni podaci o vakcinaciji za ovaj uzrast.

Gde mogu da se vakcinišem?

Savezna vlada je izradila strategiju vakcinisanja i preporuke. Za vakcinaciju su nadležni kantoni. Informišite se na internet stranici ili putem informativne linije vašeg kantona (www.bag-coronavirus.ch/kantone) gde se možete vakcinisati ili pitajte svog lekara ili apotekara.

Koliko često treba da s vakcinišem?

Za osnovnu imunizaciju obično su potrebne dve vakcine. Drugu vakcinu možete dobiti četiri nedelje posle prve vakcine.

Ukoliko ste već imali potvrđenu infekciju koronavirusom, obično vam je potrebna samo jedna mRNA vakcina za osnovnu imunizaciju.

Izuzeci važe za posebno ugrožene osobe sa veoma oslabljenim imunim sistemom; informišite se kod svog lekara.

Kojim osobama se posle četiri meseca preporučuje dopunska vakcina mRNA vakcinom?

Svim osobama starijim od 12 godina preporučuje se dopunska vakcina od 4. meseca posle izvršene osnovne imunizacije (pogledati „Dopunska vakcinacija sa mRNA vakcinom“). Dopunska imunizacija preporučuje se i trudnicama od 2. semestra trudnoće i dojiljama.

mRNA vakcine veoma dobro štite od teških Covid-19 oboljenja sa hospitalizacijom. Ova zaštita osnovne imunizacije brzo opada sa aktuelnim varijantama virusa. Dodatnom vakcinom se imuni sistem podseća na uzročnika. Dopunska vakcinacija povećava i produžava zaštitu od teških bolesti (videti brošuru «Dopunska vakcinacija sa mRNA vakcinom»).

Kome se preporučuje dalja dopunska vakcinacija (nakon već primenjene prve dopunske vakcinacije)?

Još jedna dopunska vakcinacija se trenutno preporučuje za sve osobe starije od 80 godina. Isto tako preporučujemo dalju dopunsku vakcinaciju za osobe sa jako oslabljenim imunološkim sistemom (zbog bolesti ili lekova) – u tom slučaju, obratite se svom lekaru.

²Osobe koje iz medicinskih razloga ne mogu da prime mRNA vakcine, svakako mogu, u dogovoru sa svojim lekarom, da prime *vektorsku vakcinu kompanije Janssen ili Novavax proteinsku vakcinu*.

Druga dopunska vakcinacija se može izvršiti 4 meseca nakon poslednje vakcinacije. Ona ponovo povećava zaštitu vakcinom od teškog toka bolesti, bar na određeno vreme.

Da li ste bili zaraženi korona virusom od poslednje vakcinacije? Pošto se vaša zaštita od teškog toka bolesti zbog ove infekcije nije značajno povećala, preporučujemo vam još jednu dopunsku vakcinaciju. Možete da se vakcinišete 4 nedelje nakon infekcije (uzimajući u obzir minimalni interval od 4 meseca nakon poslednje vakcinacije protiv Covid-19).

Gde mogu da pronađem dodatne informacije?

Dodatne informacije o vakcinaciji protiv COVIDA-19 možete pronaći na internet stranici Savezne službe za javno zdravlje BAG: www.bag-coronavirus.ch/impfung(nemački) ili pitajte svog lekara. Ili u apoteci.

